

nýbrž jeho presidia, které ovšem jest správním úřadem, takže tyto překážky by nenastaly. Věc tedy se má takto: 1. jde-li o dovolenou do šesti neděl v roce, rozhoduje o žádosti podle § 137 notářská komora, stížnost jde podle § 141 na vrchní soud, další stížnost však jest nepřípustna, protože stížnost na nejvyšší soud je podle § 141 vyloučena, je-li rozhodnutí vrchního soudu souhlasné, avšak to je v případě, kde přísluší stížnost jen jedné straně (zde notáři), vždy potud, pokud stížnosti nebylo vyhověno, neboť, potvrdil-li vrchní soud výrok komory, jest jeho rozhodnutí souhlasné zcela, a změnil-li jej a stížnosti jen z části vyhověl, jest souhlasné v části, ve které jí vyhověno nebylo a ve které by tedy jedině notář ještě stížnost míti mohl, kdežto, vyhověl-li vrchní soud stížnosti zcela, nemá notář další stížnosti právě proto, že jeho žádost zcela povolena a on není již dotčen. 2. Jde-li o dovolenou do tří měsíců v roce, rozhoduje o žádosti podle § 137 vrchní soud a stížnost jde podle ustanovení § 141 na nejvyšší soud; mluví sice § 141 jen o případě, kde v první stolici rozhodla komora a vrchní soud účinkoval teprv jako soud rekursní, kdežto tu jde o případ, kde komora nerozhodla, ježto není vůbec příslušná, nýbrž rozhodl vrchní soud jako první stolice; to však nevadí, neboť § 141, upravuje právo stížnosti, myslil jen na obyčejný případ, kde v první stolici povolána je k rozhodnutí komora, a zapomněl na výminečný případ, kde první stolicí je hned vrchní soud, avšak docela určitě nechtěl notáři opravný prostředek odeprítí a jen při jedné stolici to ponechat, an jinak mu jej zásadně přiznává. 3. Jde-li o dovolenou přes tři měsíce v roce, rozhoduje o žádosti podle § 137 ministerstvo spravedlnosti a, poněvadž v řádu hierarchie správní není tu vyšší stolice, je pořad vyčerpán a věc ve správní cestě vyřízena (§ 5 zák. o spr. soudě) a má místo jen stížnost na nejvyšší správní soud podle právě citovaného předpisu zákona o správním soudě. Případ, o němž jde, jest případem čís. 2, neboť žádanou druhou dovolenou v roce 1929 překročuje se sice doba šesti neděl, v jejímž rozsahu příslušnou jest k povolení komora, avšak nepřekročuje se doba tří měsíců, v jejímž rozsahu příslušným jest k povolení vrchní soud a pořadem stížnosti nejvyšší soud. Jest tedy o stížnosti věcně rozhodnouti. Vrchní soud nevedl konkrétních důvodů pro částečné zamítnutí žádosti, nýbrž prostě povolil 30denní další dovolenou a žádost o zbývajících 20 dní ze žádaných 50 zamítl prostě s tím, že pro její povolení neshledává dostatečného důvodu. Avšak, je-li odůvodněna dovolená 30denní, nelze seznati, proč by nebyla odůvodněna dovolená 50denní, an důvodem jest poměrně vysoký věk žadatele, jenž ho lidsky opravňuje k nároku na delší zotavenou, takže jde jen o to, by nebyla překročena zákonná hranice. Překážkou by mohla býti jen úřední závada, jež však ani notářskou komorou v její předkládací zprávě ze dne 15. května 1929 hlášena ani jinak oznámena a zjištěna nebyla.

Čís. 9093.

Pozemková reforma.

Zákaz zcizení podle čl. I. čís. 4 zákona ze dne 15. dubna 1920, čís. 311

sb. z. a n. bez svolení Státního pozemkového úřadu (jeho Obvodové úřadovny) vztahuje se i na prodej vnucený. Věřitel musel se zákazem zcizení počítati, třebaž zákaz ještě nebyl poznamenán v pozemkové knize.

Do usnesení soudu, jímž přes zákaz zcizení byla povolena exekuce, jest ke stížnosti oprávněna Obvodová úřadovna Státního pozemkového úřadu.

(Rozh. ze dne 24. července 1929, R I 598/29.)

Soud první stolice povolil vnucenou dražbu pozemků, jichž dlužník nabyt podle zákona ze dne 27. května 1919, čís. 318 sb. z. a n. Rekursní soud exekuční návrh zamítl. Důvody: Státní pozemkový úřad (jeho Obvodová úřadovna) napadá usnesení, jež povolilo exekuci vnucenou dražbou nemovitostí, nabytých podle zákona ze dne 27. května 1919, čís. 318 sb. z. a n.; zastává názor, že povolení exekuce vadí čl. I. bod 4 zák. ze dne 15. dubna 1920, čís. 311 sb. z. a n., jenž zakazuje zcizení takového pozemku bez svolení Státního pozemkového úřadu do deseti let. Z knihovního výpisu lze seznati, že vl. knih. č. 153 jest vložkou drobných pachtýřů a že na listu B této vložky jsou poznamenána obmezení podle zákonů o zajištění půdy drobným pachtýřům (čís. 318/19 i čís. 311/20). Rekurs jest oprávněn. Omezení zcizení vyslovené jasně v čl. I zák. ze dne 15. dubna 1920, čís. 311 sb. z. a n. jako dodatku k § 22 zák. ze dne 27. května 1919, čís. 318 sb. z. a n. jest normou pozemkové reformy spočívající na důvodech veřejnoprávních, která reforma jak nadpis zákona čís. 318/19 praví, měla za účel zajistiti půdu drobným pachtýřům. Zcizení dovoleno jest nabyvateli pozemku jen se svolením Státního pozemkového úřadu; otázku, zda se zcizením rozumí i zcizení exekuční dražbou, jest zodpověděti kladně, chce-li se zabrániti obcházení zákona, snadně proveditelnému právě exekuční dražbou a zmaření veřejného zájmu, jenž jest zjevným z obou zákonů o zajištění půdy. Že nelze tu užiti § 364 c) obč. zák., plyne z řečených ohledů veřejnoprávních. Vymáhající strana, připojujíc k návrhu na vnucenou dražbu výpis z pozemkové knihy (§ 133 ex. ř.), musela věděti o obmezení zcizení a musela též věděti, že jest třeba svolení Státního pozemkového úřadu ke zcizení, tudíž i ke zcizení z donucení. Věcí navrhovatelky bylo opatřiti si svolení Státního pozemkového úřadu ve smyslu zákona; ano se tak nestalo, neměla býti exekuce povolena podle § 7 ex. ř., třeba že lustrum zní: »bez závady«. Poznámka obmezení zcizení má právě za účel, by každý, nahlédna v knihu pozemkovou, byl nucen s tímto právním stavem počítati. Že tato poznámka nemůže se vztahovati jen na původního nabyvatele, plyne z § 22 cit. zák. čís. 318/19 a čl. I. zák. čís. 311/20, a zápis ten právě stíhá každého dalšího nabyvatele, i když ke zcizení má dojiti podle ustanovení exekučního řádu. I bylo rekursu Státního pozemkového úřadu vyhověti a návrh vymáhající strany změnou usnesení exekučního soudu zamítnouti, při čemž jest ještě podotknouti, že, kdyby snad Obvodové úřadovně odpíráno bylo právo rekursní, Státní pozemkový úřad vzal rekurs za svůj a tomuto úřadu jako úřadu zvláště účast-

něnému rekursní právo jistě přísluší. (K celé otázce sb. n. s. čís. 7672 a v něm. cit. nál. 5891, 6014, 6133, obzvláště 7148.)

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu

a t o

s poukazem na důvody napadeného usnesení rekursního soudu a s těmito poznámkami k vývodům dovolací stížnosti: Co se týče oprávnění Obvodové úřadovny ke stížnosti, odkazuje se na čl. I. čís. 10 vl. nař. ze dne 23. června 1921, čís. 225 sb. z. a n. vydaného na základě zmocnění § 8 zákona o Státním pozemkovém úřadě ze dne 11. června 1919, čís. 330 sb. z. a n., podle kterého článku Obvodová úřadovna jest povolána udělovati svolení ke zcizení ve smyslu čl. I. čís. 4 zákona ze dne 15. dubna 1920, čís. 311 sb. z. a n., z čehož vyplývá, že jest i oprávněna ke všem právním prostředkům proti úkonům majícím za účel zcizení bez jejího svolení, jímž je obmýšlená dražba. Nevadí tedy, že se rekursní soud dotázal Státního pozemkového úřadu, zda stížnost Obvodové úřadovny schvaluje, neboť dotazu toho nebylo třeba, ana Obvodová úřadovna jest oprávněna ke stížnosti z vlastní úřední moci, a není to její stížnosti na újmu, i když dotaz, což tu rozhodovati netřeba, a odpověď naň nebyly by mohly spraviti nedostatek oprávnění Obvodové úřadovny, kdyby jí oprávnění to opravdu chybělo. Že se však zákaz zcizení bez svolení Státního pozemkového úřadu nebo jeho Obvodové úřadovny v čl. I. čís. 4 zákona ze dne 15. dubna 1920, čís. 311 sb. z. a n. vztahuje i na prodej vnucený, vyloženo podrobně v rozhodnutích rekursním soudem citovaných, na něž se odkazuje. Stěžovatelka staví svůj soukromý zájem nad zájem veřejný, který zmíněným zákazem jest sledován, a volá-li, že, nebude-li její stížnosti vyhověno, bude toto summum jus summa injuria, sluší jí odvětit, že pozemková reforma nebyla zavedena k vůli věřitelům drobných pachtýřů a přídělců, by měli z čeho své pohledávky proti nim dobývati, tím méně však k vůli peněžním ústavům, by, vidouce, ze tito drobní lidé nabyli nyní nemovitého majetku, mohli s nimi prováděti peněžní (úvěrní) obchody, nýbrž k vůli drobným pachtýřům a jiným přídělcům, by nabyli půdy a také ji podrželi, jak na to nejen zákony drobnopachtýřské, nýbrž zvláště též zákon přidělový, zejména svými ustanoveními §§ 23 a 36 a násl. pádně poukazují, by tedy takto zemědělský drobný lid, jenž byl posud nazvíce bezzemky, zlepšil podmínky své existence a přeřazen byl do třídy majetných, ve stav střední, jenž jest nejlepší oporou spořádaného státu, v kterémž smyslu odkázati lze již na agrární operace ve starém Římě, jež stejný cíl sledovaly. Stěžovatelka tedy chce, by tyto důležité cíle agrární reformy byly zneuznány a ustoupily jejím zájmům obchodním, jak to nepokrytě doznává ve stížnosti, řkouc, že, když nabyla rodinné reality dlužníků, ráda by měla také ještě jejich pozemky drobnopachtýřské. Zákaz zcizení těchto pozemků bez svolení Státního pozemkového úřadu poznamenán je v knihách na základě usnesení z 10. října 1923 pod datem 13. listopadu 1924, stěžovatelka však učinila s držiteli obchod teprv listinou ze

dne 17. října 1928, kterou jí zřízeno na pozemky ty právo zástavní za její úhradní jistinu do 6.000 Kč, která také teprv tohoto dne 17. října 1928 přišla do knih. Stěžovatelka musela tedy se zákazem zcizení už po leta v knihách vyznačeným počítat, ač ovšem, ježto je to zákonný zákaz (cit. čl. I. čís. 4 zmíněné novely ze dne 15. dubna 1920, čís. 311 sb. z. a n.) a neznalost zákona neomlouvá (§ 2 obč. zák.), musila s ním počítati ihned, jakmile jej zákon dal, od původu, dávno před jeho knihovní poznámkou, ale, nedbajíc ho, pustila se do hypothečních obchodů na pozemky tímto zákazem stížené a snaží se nyní také jejich exekuční prodej provésti nestarajíc se o svolení Státního pozemkového úřadu, jenž právě jest povolán k tomu, by hájil sice zájmy pozemkové reformy, ale, poněvadž právě svolení ke zcizení udělití může, by zkoumal také důvodnost žádosti za zcizení a vyhověl ospravedlněným v tom směru nárokům. Tomuto zkoumání, jež přísluší jen Státnímu pozemkovému úřadu, nelze se vyhnouti. Snaží-li se stěžovatelka docílití prodeje bez ohledu na zákonný zákaz, proti knihovnímu stavu a s pominutím Státního pozemkového úřadu, a jsouc tedy takto sama v nepravu, odkazuje se na postup legalní, jaké pak v tom bezpráví?

Čís. 9094.

Do potvrzujícího rozhodnutí soudu druhé stolice v knihovních věcech pozemkové reformy jest přípustnou dovolací stížnost.

V knihovních věcech pozemkové reformy jest přípustným i hromadění příčící se ustanovení § 86 knih. zák.

Význam a dosah předpisu § 86 knih. zák. o nepřípustnosti hromadění.

V knihovním řízení pozemkové reformy neplatí předpis § 95 knih. zák., že každá knihovní žádost má býti vyřízena hned ve věci samé.

(Rozh. ze dne 24. července 1929, R II 200/29.)

K n i h o v n í s o u d zamítl žádost Státního pozemkového úřadu za rozdělení, sloučení a odepsání pozemkových částic a za vklad zástavního práva. **D ů v o d y:** Knihovní žádost bylo zamítnouti pro nedovolené hromadění žádostí, neboť podle § 86 knihovního zákona může se žádati jedinou žádostí o několik zápisů jen, zakládají-li se tyto zápisy na téže listině, rovněž, jde-li o zápis téhož práva v několika knihovních vložkách neb o zápis několika práv v téže vložce. Jest tudíž ku hromadění několika návrhů zapotřebí buď jednotnosti listiny, nebo jednotnosti knihovní vložky, a to za podkladu, že se tyto žádosti týkají vesměs jen knihovních vložek, u téhož soudu vedených. Hromadění žádostí o zápisy ve vložkách knihovních, jež jsou vedeny u různých soudů, v témž podání, jest po zákonu nepřípustné a jen v těch případech možné, jež jsou v zákoně výslovně povoleny: v řízení pozůstalostním, exekučním a poznámce žaloby. Nemůže proto býti touž žádostí žádáno i o vklad práv zástavních pro různé dlužníky na základě různých dlužních úpisů, a to v různých knihovních vložkách, jež teprve býti mají zřízeny. **R e -**